

Entrada a Carcassonne per la porta de l'Aude.

Andorra i Lourdes

per Antoni Costa Bonet

L'any 1980 vaig formar part d'una expedició mallorquina a Andorra, on estiguérem dos dies. D'allí pelegrinàrem a Llorda (Lourdes), on també vàrem estar dos dies.

Érem seixanta-tres. En vaixell, des de la Ciutat de Mallorca, sortírem el dia 5 de setembre a les 12 de la nit. A l'arribada al port de Barcelona, ja ens esperava un autobús amb el qual férem tot el viatge. Molt em plau evocar records i impressions d'aquest viatge.

L'afluència turística a Andorra és extraordinària. És que Andorra és acollidora, té paisatges meravellosos.

Per aconseguir premsa vaig entrar a una llibreria. Em va atendre una senyora. Ens digué que sols tenien diaris de Catalunya. Li vaig dir que era d'Eivissa. I, satisfeta de veure que jo era d'ètnia catalana, em digué: «Nosaltres som catalans i n'estem orgullosos». Amb sentiment vaig recordar aquells d'entre nosaltres que prefereixen ser «abans moros que catalans».

El segon dia d'estada a Andorra concelebràrem a la tarda, a la parròquia, amb el Rector i el Vicari, el nostre guia, capellà, D. F. Caimari, i jo. Quin goig em donà la missa en la nostra llengua i sentir a cantar la missa montserratina que es canta a Sant Mateu.

Dos de la colla de l'expedició i jo cercàrem un taxi i anàrem a veure la vila andorrana d'Encamp. Diguérem al taxista que érem d'Eivissa. I, gratament sorprès, respongué: «Justament ara dos fills meus hi estan passant les vacances». I li contestàrem: «Així ens visitam mútuament».

El dia 8, a les 7 del matí partírem d'Andorra cap a Lourdes. Travessàrem el Port d'Envalira i, ja dins França, férem parada a Aix-les-Thermes i passàrem per Foix i Tarbes.

Lourdes és una ciutat magnífica. Vèrem allò més digne de veure: les basíliques, la gruta de les Aparicions, els monumentals passos del Via Crucis, la casa, abans presó,

on visqueren Santa Bernardeta i la seua família; i el mercat principal de la ciutat.

Prenguérem part en les ingents processons on hom veu l'emoitiu, el sincer fervor religiós dels pelegrins. L'il·lustre literat francès J. K. Huysmans, en el llibre sobre les «ones humanes» de Lourdes, descriu la profunda impressió que li feren les grans multituds de pelegrins de tot el món que incessantment es reuneixen a Lourdes. «És un espectacle delirant», escriu.

Troband-me a les ufanes terres occitanes, pensava en la sort del gran poble occità. un nombrós sector de l'Occitània es sent orgullós de la seua ètnia; i és bastant actiu en la defensa i promoció de la seua llengua i cultura. Als Instituts cada dia augmenta el nombre d'alumnes que estudien la llengua occitana.

A la tornada passàvem per Toulouse, dinàrem a Capendú; visitàrem Carcassonne, on vèrem la *Cité* medieval, de gran interès històric i arquitectònic. Passàrem llavors per Narbonne i per prop de Perpinyà, i entràrem a Espanya per la Jonquera.

Quan travessàrem la Catalunya Nord, francesa, ens emocionà l'evocació de la seua història. Nombrosos grups selectes s'esforcen per alliberar-se de la centralització a ultrança i assolir el desenvolupament de la llengua autòctona i de la seua cultura, que, per dret i raó, els correspon.

Sortírem de Barcelona cap a la Ciutat de Mallorca la nit del dia 10 de setembre i arribàrem sense novetat al matí del dia següent.

Tots els expedicionaris conserven del viatge ben grats i inoblidables records.

ANTONI COSTA BONET